

Улога та на медицинска та сесија при намалување на анксиозноста на пацентот пред медицинска интервенција

вмс. Виолета Стојановска
ЈЗУ. Кл за урологија

Анксиозносӣ

- Акутна анксиозност пред интервенција (процедурална анксиозност) е зголемен страв пред медицински, стоматолошки или хируршки интервенции, која предизвикува акутен стрес или избегнување на интервенцијата.
- пациентот може да чувствува анксиозеност пред или во текот на медицинската процедура што попречува во диагностиката или третманот.

Разлика меѓу страв и анксиозносит

- **Страв** - одговор на реално чувство на загрозеност
- **Анксиозност** - состојба на внатрешна вознемиреност

Најчести и причини за анксиозност при ендоскопски интервенции

- Сензорни пречки (страв од болка и боцкање)
- Страв од дијагнозата и прогнозата
- Страв од губење на автономијата во текот на интервенцијата (несоодветна седација, недоволно знаење за самата постапка)
- Страв од лекар или здравствениот работник, како и срам од присутните во текот на интервенцијата

Причини кој кај пацientот предизвикуваат тојава на анксиозност

- Долго чекање пред интервенцијата
- Слаба информираност
- Непримерен однос на присутните во текот на интервенцијата
- Неемпатичен однос на присутните
- Околината

Фактори кој влијаат на толеранцијата и психичката стабилност на пациентот во текот на интервенцијата

- Полот
- Староста
- Предходно искуство
- Очекувањата во врска со интервенцијата
- Личноста на поединецот

Техники и методи за намалување на анксиозноста

- Лекови
- Едукација
- Когнитивни и бихевјорални техники
- Прилагодување на околнината (музика, пријатен амбиент)

Фармаколошко лекување на анксиозноста

- Правилна седација
- Седацијата исто така има плацебо ефект
- Можност за компликации

Информираност и едукација на пациентот

- За текот на интервенцијата
- Очекуваните резултати
- Информираност на пациентот за одредени фази на интервенцијата

Прилагодување на околината

- Кратко чекање
- Пријатно уреден простор (делува на парасимпатикус)
- Обезбедување на интимност во текот на интервенцијата
- Дискретна музика

Когнитивни и бихевиорални техники

- Психоедукација
- Когнитивно преструктуирање (автоматски мисли)
- Техники на преусмерување на мислите
- Релаксациски техники

Целите на когнитивните техники

- Пациентот да добие подобра реална слика за самата интервенција
- Подигање на свеста кај пациентот за самата интервенција
- Идентификација на негативните автоматски мисли

Целите на бихевиоралните техники

- Смалување и совладување на симптомите со цел пациентот да може да ја толерира самата интервенција

Усјеиносиќ на когнитивните и бихевјоралните техники во намалување на анксиозноста

- Постојат различни заклучоци при различни студии
- Различни начини на употреба на тие техники

Присуство на блиски роднини во намалување на анксиозноста

- Повеќе студии кои имаат позитивна корелација
- Зависи од самата интервенција
- Проблем може да биде со обезбедување на интимноста
- Тоа е проблем за персоналот

Што недослышава?

Човеко $\bar{i}$ како личнос $\bar{i}$

- Телесна
- Когнитивна
- Бихевјорална
- Емоционална
- Духовна
- Културолошка
- Еколошка
- .....

Телесна

- Ендоскопијата е инвазивен метод, и представува траума на телесно ниво
- Човечкиот одговор на траuma е универзален
- Бегство или борба
- Активација на симпатикус

Улогата на медицинската сестра

- Минимализирање на молката и траумата при интервенциите и медицинските постапки
- Информираност и нормализација на телесните одговори
- Непосреден одговор на болката и стравот од губење
- Телесна и емоционална регулација

Последици од трауматичен настап

- Секавање на траумата (соматски и когнитивни)
- Изменета перцепција и делување на нервниот систем
- Недовршени процеси на оздравување
- Создавање на моќни одбрамбени механизми
- Губење на дел од себе

Емоции

- Страв
- Жал
- Гнев
- Немоќ
- Срам
- Гадење

Улога на медицинска/та сесијра

- Прифаќање на пациентот и неговите чувства
- Способност за толерирање на неговите чувства
- Нормализација
- Емоционална поддршка
- Регулирање на нашите чувства
- Вклучување на хроничните пациенти во група
- Прифаќање на потребите на пациентот како и вклучување на психолог во третманот

Реални иоштреби

- Безбедност
- Почитување
- Прифаќање
- Взаемност
- Самодефинирање
- Влијание врз другите
- Иницијатива
- Љубезност
- Следење на состојбата на пациентот

Духовна и егзистенцијална димензија

- Духовноста е моќен фактор
- Поттикнување на пациентите да ги изразат своите стравови во врска со егзистенцијалните прашања

- *The body is the shore on the ocean of being* (*Тело́йо е брег на океано́й наречен човек*).